

עד:

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

(א) חולין קטן. (ב) כריתות כג.
(ג) וי'ל הפירוש פירוש ספר
פי' רית מלשון פירוש
ואת ענין דאיתר בלתי
מלשון הפירוש. (ד) חולין
גכ' (ה) ו'תמות פי'
(ו) ח'ל.

מידב דייני. לפי שכשנתלה בתנור ופי בית שחיטתו למטה הדס
יולא דרך חלל הנואר שקורין פורזיל"א ושומת דרך בית שחיטה:
לאחר נישולו. קס"ד לאחר נישולו לני קאמר דלני נמי קרי נישול
דכתיב בדברי הימים (ב לה) ויבטלו הפסח בלשם כמשפט: דשעי.
ולא נבל ואפילו בקדירה נמי שרי
ואף על גב דליכא למימר כך פולטו:
טפליה. נעיסה שקורין פשטיד"א:
אי מעלי טפליה. אס יש טעם יפה
בלחם: הכ לי דאיכול. וסייעתא
לרבה: כסמירא. נעיסה של סלת
ואינה נדבקה אל כך ופרכת מלחיה
והדס יולא ממנה: דמיפירי. לשון
פירורין: ואי לאו דמיוא. ללחם:
דוג. (ב) לשון זכוכית לכן וזלול מרחה
מוהל הכשר שזנ בלחם: כי וזא
פירא. לרוף שאין בו אדמיונות ופי'
ואי לא לא אכל מיניה: כחורפא.
קמח נקיה כעין שלנו שאינה סולת:
דשירי. קשה וזינו פולטו: דסמירא.
דלמר לעיל דמיפירי: כין אסמיק.
מוהל שנחוק הלחם כין לא אסמיק
שרי שהדס ודאי יולא ואודס זה ודאי
לא דמות דס הוא: והילכתא מולייטא
שריא ופילו פומא לעיל. כשהיא
תליה בתנור ואע"ג דעכשו אין נקב
ללחם הדס שרי ככולנו כשר החמין
כך פולטו ומוס האור שאזנו: אומלא
ביעי ומורקי. אומלא דאסמיק
מחכות כשר אשקנטיור"א נע"ז וכן
צ"ל וזכר דאסמיק וכן מורקי מוטין
גסין שהן וירדן שצבת השמיטה:
פליגי בה. כדמפרש פלוגמיהו
לקמיה דלחמיה אגומרי: ככל הסורה
כולה. כל היכא דחזית פלוגמיהו
ואיתמר סמחא חד אמר לקולא וחד
אמר לחומרא ולי פירש מן המיקל
ומי המתמיד דע שרז לחא לחומרא
ורבינא לקולא והלכתא ככולן כדברי
המיקל: מידב דייני. וספיר דמי אף
נמלה מעט כמורה לני: למחו.
ודמו נבלע בו: שאיבי ליה. שאזכס
את הדס: תליה. מוהל היולא ממנו
כשחומרו. ליטנא אחרנא שחולטין
אזמו נחומן לאחר צלייתו ודמו נקטט
לחמו: אסמיק תליה אסיר לא
גרס הוא וחלייה. (ו) ורז אחא קאמר
לה דמיקל ובחלייה מודי דאסיר:
מגמע לה. להואו חלא: חלא.
חומן דמלט ביה לני האידנא כדי
להוליא דמו לא חליט ביה זימנא
אחריתי לפי שאין בו כח עוד:
מפסה. חלש מעיקרו דחלטינן ביה:
לקיהא

שאני"א דרש"י. נראה דכל שכן דמנחון הוא יותר שיע ונראה
לרבי"א דדוקא לגבי דס דמנין אמרין דשעי אצל לענין
שמנונית דאיסורא לא דמפעפא ולא אמרין שיע ולהכי גבי לב לא
קתני שאוסר וזינו נאסר דקתני י"ג כי כד והתם טעמא לאו
משום דשעי אלא אידי שהיא טרודה
לפלוט לא נבלע ומיהו אורי"י נסס
ר"ת דהא דמסקין שמי לא נבלע
דיחיא בעלמא הוא וכרבה פסקין
בסמוך דמולייטא שריא:
טפלו ליה בר אווזא. פירש
בקונטרס דהיינו פשטיד"א
ואומר ר"ת ורבי"א דלשון טפל לא
משמע הכי דמשמע דהיינו טיחה כמו
ננות עשירים וטפלות חומן כטולת
(לפי דף מג.) ועוד דכפסטיד"א לא
אמרין ככולנו כך פולטו דחומין דלא
פלטו שמקוס מושבש יבש בתנור על
כן נראה דהיינו מה שרגילים לטוח
נעיסה שבליחה רכה ורגילים
לעשות סביד קורקנטיס וזני מעיס
שמשימן אומס כשפוד ועמין
סבינות נעיסה רכה כעין פרפ"י"ש:
מאן דאמר אפילו פומיה לאתח.
אף על גב דאמרין לעיל
שאני בית שחיטה דמחלל ושרי
אף על גב דלא אמרין ככולנו כך
פולטו שאני התם שהחלל רחב
ביותר ולא דמי לטומא דמולייטא:
ובן ביעי. פי' בקונטרס דאסמיקין
ובתנא פי' כן משום דפירש
רבינו נחנאל דליכא עליהו קרמא
דאסור משום דמא כדאמרין נגיד
הנשה (חולין ג.) ה' קמיי הו' דביעי
כו' משום דמא: אסמיק חלייה
אסור. פירש בקונטרס מוהל היולא
ממנו כשחומרו ולא גרסין הוא
וחלייה וקשה לר"י דהיינו דמי אי
נללא כשר כל רכס אף המוהל מותר
דלא גרע ממלחיה דאמרין לעיל
דאפילו לקדירה שפיר דמי ואי לא
נללא כל רכס אמאי כשר מותר
מדלא גריס הוא משמע דנעי
למימר דנשר שרי וימיה למה יחא
דאסמיק אסור דהא אלינא דמ"ד
מותר אע"ג דדס האזכיר שרי היכא
גומרי מלמית נמתי אסור על כרחין
לריסין לחלק דאסיר משום דאסמיק
וע"י מחיה אי אפשר שהיה יולא
כולו ועוד מדמימי בסמוך האי חלא
דחליט חלא זימנא מכלל דעד השתא
אידי נחלא ממש ולשון אחר שפירש
חלא שחולטים אומו בו אחר צלייתו
והוא נקטט לחמו קשה דלית לן
למימר דאי חלייה אסור איהו נמי
אסור כדמסקין ככל הכשר (שס
ק"ה.) גבי כד שהבאתי למעלה ועוד
דהתם משמע שהחלל מלמית ולא
מפליט ונראה לר"י כמו שפירש רבי"א
בשם ה"ג דבבבא ר"י אירי ומנהג

ה א מ"י פ"ו חל'י
מלכות ספורות הל'י
ו פגמ לחין קל טור ש"ע
י"ד פ"ו כג פ"א:
ב ו מ"י שם הלכה י"ז
פגמ שם טע"ע י"ד
פ"ט שם פ"א:
ג ו מ"י שם הלכה ח פגמ
שם טע"ע י"ד פ"ט פ"ג
ד ח מ"י שם הלכה י"ז
פגמ שם טע"ע י"ד
פ"ט פ"ה פ"א וספ"ד ד
וספ"ד לטון וספ"ד ובי'
ה ח מ"י שם הלכה י"ז
פגמ שם טע"ע י"ד
פ"ט פ"ה:
ו ח מ"י שם טע"ע פ"ד
ו'.

הגהות הב"ח

(ה) ש"י ד"ה אי לא
חזירא ללחם דמי כי וזא
חזירא לטון וספ"ד ובי'
שז בלחם לרוף שאין בו
מלח יאידא: (ב) ד"ה
אסמיק ופי' דרב חלח:

גליון הש"ס

נב"י שאני לב חלא
מלשון הסמוך (חולין טו)
לא רחמנא למשעי:

לעיו רש"י

פשיט"א. חלל חזירא.
פשיט"א. פשיט"א.
אשקנטיור"א
(אשקנטיור"א) ויר"ד:

מוסף רש"י

שאני לב דשעי. כשר
אינו נאסר סבל חלק נב"י
ואינו נעל (חולין קט.)

רבינו הנגאל

בה רב אחא ורבינא
בכל התורה כולה רב
אחא בו. אומצא דאסמיק
פי' תחובה של בשר
השארית החביבה ומלחיה
אפילו לבשלה בקדירה
מותר. שפיריה בשפודא
מידב דאיב. אחתיה
אנוסיה מישב שאיב
וכן הלכה ביעי פירוש
ביעי בקרייתו החביבה
ומלחיהו אפילו לקדירה
שריין. חתמיה ותלנהו
בשפודא שריין מידב
דאיבן. אחתיהו אנוסיה
חילכתא מישב שייבן
שרי. מורקי חתמיהו
ברישא ומלחיהו אפי'
לקדירה שריאן. תלנהו
בשפודא בית שחיטה
לחתא. מידב וייבי ושרי.
אנוסיה. משב שייבן ושרי.
היא אומצא אסמיק הוא
וחלייה אסור. לא אסמיק
מיר בר אמירא אבא חלה
דבהו חליט חרא זימנא
לא הוה חליט ביה זימנא
אחרינא. ומאי שנא מחלא
מחא והתם איתא לקיוהא
דמירא כ"י. רבינא אמר
אפי"ג דלא אסמיק חלייה
אסור. אי אפשר דלית
ביה שריק דבמא. וק"ל
כרבינא ולחומרא.

מודב דייבי נימא מסייע ליה" אהלב קורעו
ומוציא את דמו לא קרעו קורעו לאחר
בישולו ומותר מ"ט לאו משום דאמרין
ככולנו כך פולטו "שאני לב דשעי (איני)
והא רבין סבא טפליה היהא בר גזולא לרב
ואמר ליה אי מעלי טפליה הב לי ואיכול
היהא בסמירא דמפריר והא רבא איקלע
לבי ריש גלותא וטפלו ליה בר אווזא אמר
אי לא דחוייתה דויג כוזא חזירא לא אכלי
מיניה ואי סלקא דעתך ככולנו כך פולטו
מאי איריא כי זיג אפילו כי לא זיג נמי התם
בחזירתא דשריר והילכתא דסמירא בין
אסמיק בין לא אסמיק שריא דחזירתא אי
זיג כוזא חזירא שריא אי לא אסיר דשאר
קמוהי אסמיק אסור לא אסמיק שרי האי
מולייטא מאן דאמר אפילו פומא לתחת
ומאן דשרי אפילו פומא לעיל והילכתא
ימולייטא שרי אפילו פומא לעיל יאומצא
ביעי ומורקי פליגי בה רב אחא ורבינא בכל
התורה כולה רב אחא לחומרא ורבינא
לקולא והילכתא כרבינא לקולא לבר מהני
חלת דרב אחא לקולא ורבינא לחומרא
יהילכתא כרב אחא לקולא האי אומצא
דאסמיק חביבה ומלחיה אפילו לקדירה שרי
שפיריה בשפודא שרי מידב דייב אחתיה
אנוסיה פליגי בה רב אחא ורבינא חד אסר
וחד שרי מאן דאסר מצמית צמית ומאן
דשרי מישאב שאיב והילכתא מישאב שאיב
וכן ביעי חתמיהו ומלחיהו אפילו לקדירה
שריין תלינהו בשפודא שריין מידב דייב
אחתיהו אנוסיה פליגי ביה רב אחא ורבינא
חד אסר וחד שרי מאן דאסר מצמית צמית
ומאן דשרי מישאב שאיב וכן מורקי חתמיה
ומלחיהו אפילו לקדירה שרי תלייה בשפודא
בית השחיטה לתתאי שרי מידב דאיב
אחתיה אנוסיה פליגי רב אחא ורבינא
חד אסר וחד שרי מאן דאסר מצמית צמית
מישאב שאיב יהא אומצא דאסמיק חלייה
אסיר לא אסמיק חלייה שרי רבינא
אמר אפילו לא אסמיק נמי חלייה אסיר
אי אפשר דלית בה שורייקי דמא אמר
ליה מר בר אמימר לרב אשי אבא מגמע
ליה גמועי איכא דאמרי רב אשי גופיה מגמע
ליה גמועי אבא רב אשי חלא דחליט ביה חלא
תאני חליט ביה מאי שנא מחלא מתמהא דחלטינן
ביה התם איתיה לקיוהא

הוא כשעומטים כשר חי לתוך החומן ואינו שוהה בתוכו ולא מפליט מידי ונלמח הדס בתוך הכשר והכל מותר דאכתי לא פירש הדס ופי שוהה
בתוכו עד דאסמיק נקטר ממנו הדס ונפלט לחמו והיינו דקאמר אומנא דאסמיק שנשתהה נחומן עד דאסמיק הוא וחלייה אסור אצל אי לא
אסמיק שרי והוא דכל הכשר גדלח אישתיה ורבינא כי לא אסמיק נמי חלייה אסיר כניצור ליה אפילו לא אישתיה בנו חלא אלא פורתא הוא
נפלט מחמת השורייקי מיהו לא כ"כ שהתא הכשר נאסר בפליטה מעטת חו ורז אשי מגמע גמועי כמסקנא דכל הכשר דחלייה נמי שרי:
וגרפו